

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ):
إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ: كِتَابَ اللَّهِ، وَ
عِثْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي، مَا إِنْ تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا
أَبَدًا، وَأَنْتَهُمَا لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرْدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ.

(صحيح مسلم، ج ٧، ص ١٢٢، سنن دارمي، ج ٢، ص ٤٣٢، مسند
احمد، ج ٣، ص ١٤، ١٧، ٢٦، ٥٩، ج ٤، ص ٣٦٦، ٣٧١، ج ٥، ص
١٨٢، مستدرک حاکم، ج ٣، ص ١٠٩، ١٤٨، ٥٣٣، و....)

Resulullah (s.a.a) şöyle
buyurmaktadır: “Ben sizin aranızda iki
paha biçilmez emanet bırakıyorum: -
Biri- Allah’ın kitabı ve -diğeri- ıtratım,
Ehl-i Beyt'im. Bu ikisine sımsıkı
sarıldığınız müddetçe asla sapmazsınız.
Bu ikisi Kevser Havuzu'nun başında
bana varıncaya kadar birbirinden
ayrılmazlar.

(Sahih-i Müslim, c.7, s.122; Sünen-i
Daremî, c.2, s.432; Müsned-i Ahmed, c.4, s.14,
17, 26, 59, c.4, s.466, 471, c.5, s.182;
Müstedrek-i Hakim, c.4, s.109, 148, 533 vs...)

ON DÖRT MASUM'UN SİYERİ
İMAM MUHAMMED BÂKİR (A.S)

ON DÖRT MASUM'UN SİYERİ

İMAM MUHAMMED BÂKİR (A.S)

HAK YOLUNDA MÜESSESESİ
YAZARLAR KURULU

Çeviri:
İsmail BENDİDERYA

Edit:
Şamdan EROĞLU

Dünya Ehlibeyt (a.s) Kurultayı

نام کتاب: پیشوای پنجم حضرت امام
محمد باقر (ع)
نویسنده: هیأت تحریریه مؤسسه در
راه حق
مترجم: اسماعیل بندیدریا
زبان ترجمه: ترکی استانبولی

ON DÖRT MASUM'UN SİYERİ

İMAM MUHAMMED BÂKİR (A.S)

Yazan: Hak Yolunda Müessesesi Yazarlar
Kurulu

Çeviren: İsmail BENDİDERYA

Edit: Şamdan EROĞLU

Hazırlayan: Kültürel Yardımcılık, Tercüme
Bürosu

Dizgi ve Mizanpaj: Derya

Baskı: Leyla

Baskı Sırası: 1. Baskı

Baskı Tarihi: 2007

Yayımlayan: Dünya Ehlibeyt Kurultayı

Tiraj: 3000

ISBN:

Site : www.ahl-ul-bayt.org

e-mail: info@ahl-ul-bayt.org

Baskı Hakları Yayıncıya Aittir

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	9
DOĞUMU VE KİŞİSEL ÖZELLİKLERİ.....	11
DOĞUMU	11
İMAM'IN (A.S) İLMİ	13
İMAM BÂKİR'İN (A.S) AHLÂKI	15
İMAM (A.S) VE EMEVÎLER.....	18
İMAM'LA MUHALİFLERİNİN İLMÎ TARTIŞMASI	24
İMAM BÂKİR'İN (A.S) EMRİYLE İLK İSLAM AKÇESİ BASILIYOR	27
İMAM BÂKİR'İN (A.S) ASHABI	32
İMAM BÂKİR'İN (A.S) ŞAHADETİ.....	37
İMAM BÂKİR'DAN VECİZELER.....	38

ÖNSÖZ

Şüphesiz kültürel savaşta olduğumuz asrımızda etkili tebliğ metotlarından yararlanarak kendi ideallerini yayabilen her mektep bu alanda öncül olup dünya insanlarının düşüncesinde etki bırakacaktır.

İran’da İslam inkılabının zafere ulaşmasından sonra dünyanın gözü bir kez daha İslam dini, Şia kültürü ve Ehl-i Beyt (a.s) mektebine dikilmiştir. Düşmanlar bu fikrî ve manevî gücü ortadan kaldırabilmek, dostlar ve taraftarlar ise inkılabî ve kültürel örneklerden ilham alıp onları izleyebilmek için bu asil ve tarih yaratan kültürün merkezine göz dikmişlerdir.

Dünya Ehl-i Beyt (a.s) Kurultayı Resulullah’ın (s.a.a) Ehl-i Beyt’inin izleyicileri arasında karşılıklı yardımlaşma, fikir alış-verişi, vahdet ve birliğin zaruretinin bilincinde olarak dünya Şiileri ile faal bir ilişki oluşturma amacıyla konferanslar düzenleme, kitap basma, telif eserlerini tercüme etme ve Şia düşüncesi alanında insanları bilgilendirme vasıtasıyla Ehl-i Beyt ve Muhammedî öz İslam kültürünü yaymak için Şia’nın işbilir, büyük ve yaratıcı gücünden ve Caferî mektebi düşünürlerinden yararlanarak bu meydana ayak basmıştır. Rabbimize şükürler olsun ki, büyük rehberimiz Ayetullah Hameneî’nin (Allah sayesinde başımızdan eksik etmesin) özel yönlendirmeleriyle bu hassas ve kültür yaratıcı meydana çok önemli adımlar atılmıştır. Gelecekte bu nurlu ve asil hareketin günden güne hızlanıp büyümesini,

günümüz dünyasının ve Kur’an ve Ehl-i Beyt’in berrak maarifine susayan insanların bu mektebî maneviyatın, irfanî mektebin ve velaî İslam’ın kaynağından daha fazla yararlanmasını ümit ederiz.

Ehl-i Beyt’in (a.s) kültürü sağlam, mantıklı, üslubuna uygun ve doğru bir şekilde sunulması durumunda uyanış, hareket ve maneviyat sancaktarları olan Resulullah’ın Ehl-i Beyt’inin mirasının kalıcı cilvelerini dünya insanlarının gözleri önüne serebileceğine, zuhur asrının eşliğinde Hz. Mehdi’nin (a.f) evrensel hükümetine susamış olan yorgun dünyayı modern cehaletten ve dünyayı sömürenlerin başına buyruk hareketlerinden, ahlak ve insanlığa aykırı kültürlerden kurtarıp hürleştireceğine inanıyoruz.

İşte bu nedenle, bu doğrultuda yazar ve araştırmacıların araştırma eserlerine ve ilmi faaliyetlerine kucak açıyor ve kendimizi bu yüce kültürün yayılma için çaba harcayan yazar ve mütercimlerin hizmetçisi biliyoruz.

* * *

Elinizdeki kitabı hazırlayan “**HAK YOLUNDA MÜESSESESİ YAZARLAR KURULU**”na ve eseri Türkçe’ye kazandıran sayın “İsmail BENDİDERYA”ya teşekkür ediyor ve çalışmalarında başarılar diliyoruz.

Yine, bu eserin hazırlanmasında zahmetleri geçen tercüme bürosundaki aziz kardeşlerimiz ve sadık arkadaşlarımıza tüm samimiyetimizle teşekkür ediyor, kültürel cihad meydanında bu küçük adımın mevlamızın rızasını kazanmasını temenni ediyoruz.

**Dünya Ehlibeyt Kurultayı
Kültürel Yardımcılığı**

DOĞUMU VE KİŞİSEL ÖZELLİKLERİ

Doğumu

İmam Ebu Cafer, Bâkır el-Ulum; Resulullah'ın (s.a.a) pak Ehlibeyti'nin beşinci imamı olup hicretin 57. yılında, recep ayının ilk gününe denk gelen cuma günü Medine'de dünyaya geldi.¹ Adını "Muhammed" koydular; künyesi Ebu Cafer ve lâkabı "bilimleri yarıp açan" anlamına gelen "Bâkır el-Ulum"dur.

Dünyaya geldiği sırada Ehlibeyt'in bu kutlu bebeğini muazzam ve görkemli bir nur halesi sarmıştı; diğer Ehlibeyt imamları gibi o da tertemiz ve sünnetli olarak dünyaya geldi.

İmam Bâkır (a.s), hem anne ve hem de baba tarafından Hz. Resulullah'a (s.a.a), İmam Ali'ye (a.s) ve Hz. Fâtıma'ya (s.a) ulaşır. Zira babası, İmam Hüseyin'in (a.s) oğlu İmam Zeynelabidin (a.s), annesi ise İmam Hasan-ı Müçteba'nın (a.s) kutlu kızı 'Ümmü Abdullah Hatun'dur.²

İmam Bâkır'ın (a.s) ilmî ve dinî büyüklüğü dillere destandı. Ne zaman Haşımoğulları, Alioğulları ve Fâtımaoğulları'ndan söz açılacak olsa bütün bu cesaret, büyüklük ve kutsiyetin yegâne vârisi olarak anılır, hem

1- Misbahu'l-Müteheccid, Şeyh Tusî, s.557.

2- Ümmü Abdullah hakkında İmam Sadık (a.s): *"İmanlı, takvalı ve iyiliksever bir kadındı."* buyurmuştur. bk. Tevarihu'n-Nebi ve'l-Âl, Tusterî, s.47.

Haşimî, hem Alevî, hem Fâtımîlerin en mükemmel timsali olarak bilinirdi.

"Bütün lehçeleri en mükemmel bilen", "en dürüst", "en yakışıklı", "en nurlu" ve "en cömert" sıfatlar, İmam Bâkır (a.s) için sıkça kullanılırdı.

Bu büyük insanın eşsiz kişiliğini anlatan bir olayı aktaralım:

Hz. Resulullah (s.a.a) pek sevdiği sahabelerinden Cabir b. Abdullah Ensarî'ye (r.a) şöyle buyurdu:

Ey Cabir! Sen hayatta kalacak ve Ebutalib oğlu Ali'nin oğlu Hüseyin'in oğlu Ali'nin oğlu Muhammed'i göreceksin. Tevrat'ta adı "Bâkır" olarak geçen bu evladına benim selamımı söyle!

Hz. Resulullah'ın (s.a.a) vefatından sonra tıpkı buyurduğu gibi Cabir uzun bir ömür sürdü. Bir gün İmam Zeynelabidin (a.s) hazretlerini ziyarete gittiğinde, henüz çocuk yaşta olan İmam Bâkır'ı (a.s) gördü. Ona biraz yürümesini söyleyip, dikkatle süzdü ve "Kâbe'nin Rabbine yemin ederim ki bu çocuk peygamberin tam bir kopyası, tıpatıp ceddine benziyor!" dedi. İmam Seccad (a.s): *"Benden sonra imam olacak olan oğlum Muhammed Bâkır'dır bu!"* buyurdu. Bunu duyan Cabir (r.a) hemen yerinden doğrulup küçük Muhammed Bâkır'ın ayağına sarılıp öptü ve "Canım sana feda, ey sevgili Resulullah'ın evladı!" dedi, "Ceddin Resulullah'ın selamını getirdim sana! Ona selam ver!"

Küçük yaştaki İmam Bâkır'ın (a.s) gözleri doldu, *"Yerler ve gökler var oldukça, Allah'ın Resulü sevgili dedeme ve onun selamını bana ileten sana selam olsun ey Cabir!"* buyurdu.¹

1- Emâli, Şeyh Saduk, s.213.

İmam'ın (a.s) İlmî

Diğer imamlar gibi İmam Bâkır'ın (a.s) ilmi de, ceddi Resulullah'tan (s.a.a) emanet kalan vahiy pınarından kaynaklanıyordu. Ehlibeyt'ten (a.s) hiç kimse herhangi bir medreseye gitmiş, herhangi bir hocadan ders almış değildir. Bu konuda birkaç örnek zikrederim:

Cabir b. Abdullah, İmam Bâkır'a gidip ondan ders alır ve daima "Ey ilimleri yarıp açan!" derdi, "Şahadet ederim ki sen, şu çocuk yaşında Allah vergisi bir ilme sahipsin!"¹

Abdullah b. Ata el-Mekki şöyle derdi:

Âlimleri, İmam Bâkır'ın (a.s) yanında küçük ve aciz kaldıkları kadar, başka kimsenin yanında o kadar küçük ve aciz kaldıklarını görmedim. Halkın nazarında büyük bir ilmî kariyere sahip olan Hakem b. Uteybe, İmam Bâkır'ın (a.s) yanında, hocasının önünde diz çökmüş bir talebe gibi dururdu.²

İmam Bâkır'ın (a.s) manevî kişiliği ve ilmî kariyeri o kadar büyük ve çarpıcıydı ki; Cabir b. Yezid el-Cu'fi, ondan bir hadis rivayet ederken: "Vasilerin vasisi ve enbiyanın ilminin vârisi Muhammed b. Ali b. Hüseyin hazretleri buyurdu ki..." diye başlardı.³

Adamın biri Abdullah b. Ömer'e bir soru sordu. Abdullah bilemedi ve eliyle İmam Bakır'ı (a.s) işaret edip: "Şu çocuktan sor ve aldığın cevabı bana da söylemeyi unutma!" dedi. Adamcağız gidip İmam'a (a.s) sordu, istediği

cevabı alınca Abdullah b. Ömer'e de bu cevabı aktardı, Abdullah: "Bu ailenin ilmi, Allah vergisidir!" dedi.¹

Ebu Basir şöyle rivayet eder: İmam Bakır'la (a.s) Medine Camii'ne girdik. İnsanlar gidip geliyordu; İmam: "**Şunlara sor bakalım, beni görebiliyorlar mı?**" buyurdu. Önüme her çıkana "Ebu Cafer'i gördün mü?" diye soruyor, olumsuz cevap alıyordum. Hâlbuki İmam bu sırada onun tam karşısında duruyordu; ama kimse onu göremiyordu! Bu sırada İmam'ın gerçek dostlarından olan ve gözleri görmeyen Ebu Harin camiye girdi. Ebu Harin'a: "Ebu Cafer'i gördün mü bugün?" diye sordum. "İşte ya! Yanında durmuyor mu?!" diye cevap verdi. Hayretten küçük dilimi yutacaktım: "Nereden bildin bunu?!" diye sordum. "Bilmeyecek ne var?" dedi, "O parlayan bir nurdur!"²

Yine Ebu Basir anlatır: İmam Bâkır (a.s) Medine'ye gelen bir Afrikalı Müslüman'dan, oradaki Şialarından olan Râşid adlı Müslüman'ı sordu. Adam: "İyidir, efendim." dedi, "Size de selam söylediler!" İmam (a.s): "**Aleykum Selam**" buyurdu, "**Allah ona rahmet eylesin, iyi insandı!**" Adamcağız hayretle: "O niye? Öldü mü ki?!" diye sordu. İmam: "**Evet.**" deyince adamcağız daha da şaşırarak: "Ne zaman?!" diye sordu, İmam (a.s): "**Sen yola çıktıktan iki gün sonra!**" diye buyurunca adam şaşkınlıkla: "Vallahi" dedi, "Hasta filan değildi halbuki!" İmam (a.s) "**Herkes hastalıktan mı ölür?!**" buyurdu.

Bu sırada Ebu Basir, söz konusu merhumun kim olduğunu sorunca İmam (a.s) şöyle buyurdu:

1- İlelu's-Şerayi, Şeyh Saduk, c. 1, s.222. Kum basımı.

2- el-İrşad, Şeyh Müfid, s.246. Ahundi basımı.

3- el-İrşad, Şeyh Müfid, s.246. Ahundi basımı.

1- Menakıb, İbn Şehraşub, 3/329, Neced basımı.

2- Biharul-Envar, 46/243, Haraic Ravendi'den naklen.

Bizim dostlarımızdan ve Şiamızdandı. Yanınızda, bizim için sizleri gören gözler ve duyan kulaklar olmadığını mı sınırsınız?! Ne büyük yanığı! Allah'a yemin olsun ki yaptığınız hiçbir şey bize gizli değildir! O halde daima yanınızda bulunduğumuzu bilin ve kendinizi iyi işler yapmaya alıştırap hayır ehlinden olun ki, bu özelliklerle tanınıp bilinesiniz! Bilin ki ben, Şiamın ve evlatlarımın böyle olmasını istiyorum!¹

Bir başka ravi şöyle anlatıyor: Kûfe şehrinde bir kadına Kur'ân dersi veriyordum. Bir gün onunla şakalaştım. Aradan uzun bir zaman geçmişti. Bir gün İmam Bâkır'ı (a.s) görmeye gittiğimde: **"Gizlice bile olsa, günah işleyene Allah Teala ilgi göstermez; o kadına ne söyledin?"** dedi. Utancımdan elimle yüzümü kapatıp tövbe ettim. İmam (a.s): **"Bir daha tekrarlama."** buyurdu.²

İmam Bâkır'ın (a.s) Ahlâkı

Medine'de yaşayan bir Şamlı vardı. Sık sık İmam'ın (a.s) evine gidip gelir ve hep şöyle derdi:

Yeryüzünde senden daha fazla düşman olduğum kimse yok, senden ve ailenden nefret ediyorum. Allah'a, Peygamber'e ve müminlerin emirine itaatin, sana düşmanlığı gerektirdiği inancındayım. Evine gidip geliyorsam, senin değerli bir edip ve hoşsohbet biri olmandandır!

İmam (a.s) onun bu sözlerine rağmen ona daima yumuşak ve dostça davranırdı. Çok geçmeden Şamlı adam

hastalayıp yatağa düştü; ölüm döşeğinde vasiyetini yaparken, cenaze namazını İmam Bâkır'ın (a.s) kıldırmasını istediğini söyledi.

Gece yarısına doğru yakınları onun öldüğünü gördüler. Vasiyet ettiği yakını, İmam'la konuşmak için sabahleyin camiye gittiğinde İmam'ın sabah namazını kılmış, Allah'ı zikirle meşgul olduğunu gördü.¹ İmam (a.s) namazlardan sonra, müteakip tesbihat ve zikirleri ihmal etmemeye özen gösterirdi.

Şamlının vasisi İmam'a (a.s) yaklaşıp: "Efendim! Falancayı tanırdınız, dün gece vefat etti ve cenazesini sizin kıldırmanızı vasiyet etti." dedi.

İmam: **"O ölmedi."** buyurdu, **"Benim gelmemi bekleyin, acele etmeyin."**

Sonra ayağa kalkıp abdestini tazeledi ve iki rekât namaz kıldı, namazdan sonra dua etti ve secdeye kapandı, gün ışıyınca kadar öylece secdede kaldı. Güneş doğduktan sonra Şamlının evine gitti, başucunda oturup ona ismiyle seslendi, adam cevap verince İmam onu doğrultup duvara yaslanmasına yardımcı oldu. Biraz şerbet getirmelerini söyleyip adamcağıza şerbet içirdi. Adamın kendisine gelmesini sağladıktan sonra ona soğuk yiyecekler vermelerini söyleyerek oradan ayrıldı.

Kısa bir süre sonra Şamlı adam iyileşip İmam'ın (a.s) yanına geldi ve bir mecliste otururken: **"Şahadet ederim ki, sen Allah'ın insanlara hücceti; delilisin!"**²

1- Biharu'l-Envar, 46/243, Haraic Ravendi'den naklen.

2- Biharu'l-Envar, 46/247, Haraic Ravendi'den naklen.

1- Namazdan hemen sonra okunan dua ve yapılan zikir ve tesbihata "takibat" denir.

2- Emali, Şeyh Tusi, s.261.

O dönemin ünlü tasavvufçularından Muhammed b. Münkedir şöyle anlatır:

Çok sıcak bir günde, Medine dışına çıkmıştım. Ebu Cafer Muhammed b. Ali b. Hüseyin'i (İmam Bâkır) gördüm. Yanında kölesi veya akrabası olduğunu sandığım iki kişiyle birlikte, tarladan dönüyordu. "Kureyşin büyüklerinden böyle bir zatın, günün bu saatinde bile dünya peşinde koşması yakışmaz, şuna bir öğüt vereyim." diyerek yanlarına yaklaşıp selam verdim. İmam terler içindeydi, selamıma hızlı bir sesle cevap verdi.

"Allah iyiliğinizi versin!" dedim, "Sizin gibi biri günün bu saatinde, şu sıcakta dünya peşinde koşar mı? Bu halinizle ölüm gelip çatsa sizi nasıl bulur, hiç düşündünüz mü?"

"Vallahi" dedi, "Şu anda ölüm gelse, Allah'a itaat halinde bulur beni! Zira ben şu anda sana ve başkalarına muhtaç olmamak için çalışmakta meşgulüm! Ölümünden, ancak günah işleyen korkar!"

"Allah'ın rahmeti sana olsun ey büyük insan!" dedim, "Ben sana öğüt veririm sanmıştım, ama sen bana iyi bir öğüt verdin ve bilgilendirdin!"¹

İMAM (A.S) VE EMEVÎLER

Bir imam için halkın arasında olmak ile inzivaya zorlanıp evinde oturmak arasında hiçbir fark yoktur. Zira imamet de peygamberlik gibi Allah vergisi bir makamdır ve insanlar kendi reylerine uyarak kafalarına göre birine biat edemezler. Biat etseler bile, biat ettikleri bu kişi sırf bu biat ile imamlık vasfını kazanamaz.

İktidarı gasp edip Ehlibeyt'in hakkını çiğneyenler, hâlâ İmam'ın (a.s) üstün makamına imreniyor ve gerçekte Ehlibeyt imamlarına ait olması gereken hilafet ve iktidar gücünü ellerinde tutabilmek için her vesileye başvurup akla gelmedik canilikler işlemekten çekinmiyorlardı.

İmam Bâkır'ın (a.s) imamet döneminin bir kısmı, Emevî sultanı Hişam b. Abdulmelik'in zulüm iktidarı devrine rastlar. Diğer zalim Emevî sultanları gibi Hişam da biliyordu ki; zahirî hilafet ve iktidarı gasp ve zorbalıkla ele geçirmiş olsalar da, halkının gönlündeki tahtı asla ele geçiremeyecek ve Resulullah'ın (s.a.a) mübarek Ehlibeyti'nin (a.s) gönüllere taht kurmasını engelleyemeyeceklerdi.

Ehlibeyt imamlarının manevî ve ilmî büyüklüğü karşısında kimi zaman düşmanları bile saygıyla eğiliyor, onlara duydukları hayranlığı gizleyemiyorlardı.

Bir hac mevsiminde Hişam hac ziyaretinde bulunuyordu; İmam Bâkır'la (a.s) oğlu İmam Sadık da (a.s) hacılar arasındaydı. Bir gün İmam Sadık (a.s) hacıların

1- el-İrşad, Şeyh Müfid, Ahundi basımı, s.247.

toplandığı çok büyük bir kalabalığa hitaben yaptığı bir konuşmada şöyle dedi:

Muhammed'i (s.a.a) hak üzere gönderen ve bizi onunla onurlandıran Rabbimize hamdolsun! Biliniz ki biz Ehlibeyt; Allah'ın yarattıkları arasında seçilmişler olup O'nun yeryüzündeki temsilcileri ve halifesiyiz. Bize itaat eden kurtuluşa erer, bize karşı çıkan helâk olur!

İmam Sadık (a.s) daha sonra bir toplantıda şunları anlatmıştı:

Benim bu konuşmamı Hişam'a iletmişler, bize karşı orada hiçbir tepki göstermemiş ve Şam'a dönmüş. Biz de o sırada Medine'ye dönmüştük. Medine'deki valisine, babamla beni hemen Şam'a göndermesini emretti.

Şam'a ulaştığımızda Hişam, kasten bizi üç gün bekletti ve sarayına almadı. Dördüncü gün bizi aldılar; Hişam tahta oturmuş, etrafındaki dalkavuklarının ok talimini seyrediyordu. Babamı görünce ona adıyla hitap ederek: "Gel, kendi kabilenin büyükleriyle sen de ok at bakalım!" dedi.

Babam: **"Ben yaşlandım, ok atma zamanım geçti. Beni mazur gör!"** diye karşılık verdi.

Ama Hişam ısrarından vazgeçmeyip yemin etti ve babamı ok attırmadan bırakmayacağını söyleyerek yanındaki ihtiyar Emevî'den, yayını babama vermesini istedi.

Babam büyük bir yay aldı, oku yerleştirip attı. İlk ok tam hedefe isabet etmiş, herkes şaşırılmıştı. İkinci bir ok alıp yayına yerleştirdi, yayı çekip bıraktı ve ikinci ok, birinci oku ortasından ikiye bölerek tam hedefe sapladı. Oradakiler hayret dolu sesler

çıkıyor, herkes: "Nasıl olur?! Pek yaman atıcıymış!" diyerek babamı övüyordu. Babam tam dokuz ok attı ve attığı her ok, bir öncekini yararak hedefe saphıyordu. Dokuzuncu okta Hişam da kendisini tutamayarak heyecanla yerinden fırlayıp: "Bravo Ebu Cafer!" dedi, "Sen Arap'ın da acemin de en usta okçusuymuşsun! Ok atamayacak kadar yaşlandığını nasıl söylersin sen?!"

İşte bu sırada Hişam, babamı öldürtmeye karar verdi. Başını öne eğip düşünmeye başladı. Biz de önünde öylece durmuş bekliyorduk. Bekleyiş uzayınca babam öfkeleni; öfkeleniğinde göğse bakar, öfkeleniği belli olurdu. Hişam, babamın öfkeleniğini görünce hemen ayağa kalkıp bize yaklaştı ve babamı kucaklayıp iltifatlarla tahtının sağına oturttu, babama iltifatlar yağdırarak: 'Kureyş senin gibi bir büyüğü olduğu sürece Arap'a ve aceme karşı ıftiharla övünebilir!" dedi, "Aferin doğrusu! Böylesine mükemmel atıcılığı kimden, ne zaman öğrendin sen?"

Babam: **"Bilirsın her Medineli biraz ok atmasını bilir; gençliğimde ben de atıcılıkla biraz uğraştım ve sonra bıraktım. O günden bu yana ilk ok atışım oldu bu!"** dedi.

Hişam: "Kendimi bildim bileli böyle usta bir atıcı görmedim doğrusu!" dedi, "Ve hatta yeryüzünde bu sanatta senden daha usta biri olabileceğini sanmıyorum! Oğlun Cafer de senin gibi ok atabiliyor mu?!"

Babam dedi ki: **"Biz Ehlibeyt'e mükemmellik miras kalmıştır! Allah'ın Resulü'ne indirdiği ve 'Bugün size, dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve size din olarak İslâm'ı seçip**

beğendim.'¹ buyurduğu kemal ve tamlıktır bu. Bilesin ki, bu işlere tamamen vakıf olan biri yeryüzünde daima vardır ve yeryüzü böyle birinden hiçbir zaman mahrum olmayacaktır!"

Bunları duyan Hişam'ın gözleri öfkeyle büyümüş, suratı öfkeden kıpkırmızı kesilmişti. Başını öne eğip kendisini kontrol etmeye çalıştı, sonra başını kaldırıp: "Biz ve siz Abdumenafoğulları'ndan olduğumuza göre soyca eşit değil miyiz?" diye sordu.

İmam: **"Evet."** buyurdu, **'Ama Allah Teala, başkalarına vermediği bazı özellikleri bize verdi!"**

Hişam: "Allah Teala Peygamber'i Abdumenafoğulları'ndan ve siyahı-beyazıyla bütün insanlar için göndermedi mi? İslam Peygamberinden sonra artık peygamber gelmeyeceğine ve siz (Ehlibeyt) de peygamber olmadığınız göre bu ilim nasıl size miras kalabilir?!" dedi.

İmam şöyle cevap verdi:

"Allah Teala Kur'an-ı Kerim'de Resulullah'a (s.a.a): 'Sana vahy inmeden, Kur'an okumak için dilini oynatma.' buyurmaktadır.² Bu ayette de açık bir şekilde belirtildiği üzere peygamberin dili tamamen Allah'ın emrindedir. İşte bu dilin sahibi, başkalarına vermediği bazı özellikleri bize vermiş ve bu nedenle kardeşi Ali'ye (a.s) öyle sırlar vermiştir ki, onları ondan başkasına söylenemiştir. Nitekim Yüce Allah Kur'an'da Peygamber'e (s.a.a): 'Sana vahiy edilen şeyler ve senin sırların, duyup öğrenen bir kulak vardır.' buyurmaktadır. Hz. Peygamber de (s.a.a) Ali'ye (a.s)

1- Mâide Suresi, 3.

2- Kıyâmet Suresi, 16.

'Allah'tan, bunun senin kulağın olmasını dilerim.' buyurdu. Ali de (a.s) Kûfe'de yaptığı bir konuşmada şöyle diyor: 'Resulullah (s.a.a) bana ilmin bin kapısını açtı ki, her birinden biner kapı daha açıldı bana.' Yüce Allah nasıl sevgili Peygamberine özel bazı kemaller verdiyse, Peygamber de (s.a.a) Ali'yi (a.s) seçip kimseye öğretmediği şeyleri öğretti ona. Bizim ilmimiz işte o kaynaktan gelir ve bu mirası alan sadece bizleriz, bizden gayrisi değil!"

Hişam: "Ali gaybı bildiğini iddia ederdi." dedi, "Oysa Allah gaybın ilmini kimseye öğretmiş değildir!"

Babam da: **"Yüce Allah, peygamberine öyle bir kitap gönderdi ki, geçmiş ve gelecekteki her şey, kıyamete kadar vuku bulacak her şey onda beyan edilmiştir. Nitekim Kur'an'da: 'Sana, her şeyi beyan edip açıklayan bir kitap indirdik.'¹ buyrulmaktadır. Yine bir başka ayette: 'Her şeyi kitapta apaçık belirttik.'² denilmekte. Bir diğer ayette ise: 'Bu kitapta açıklayıp belirtmemiş bulunduğumuz hiçbir şey yoktur.'³ buyrulmaktadır. Allah Teala, Resulü'ne, Kur'an'ın bütün sırlarını Ali'ye öğretmesini emretti ve bu nedenle de Resulullah (s.a.a) ümmetine: 'Ali, yargıda hepinizden bilgedir.' dedi!"** cevabını verdi.

Hişam susmuş, söyleyecek söz bulamamıştı. İmam (a.s) daha sonra oradan ayrıldı.⁴

1- Nahl Suresi, 89.

2- Yâsin Suresi, 12.

3- En'am Suresi, 37.

4- Delailu'l-İmame, Şii olan Taberî, s.104-106, Nefes, 2. baskı, özet alıntı.

İMAM'LA MUHALİFLERİNİN İLMÎ TARTIŞMASI

Abdullah b. Nâfi, Müminlerin Emiri Hz. Ali'ye (a.s) düşmandı ve "Ali'nin Nehrevan'da Haricilerle savaşıp onları öldürmekte haklı olduğunu ispatlayabilecek biri çıkarsa ben de Ali Şiası olurum!" diyordu.

Bir gün ona: "Sence Ali'nin oğulları da mı ispatlayamaz bunu?" dediklerinde, "Ali oğulları arasında âlim mi var?" diye sordu. "İşte bu bile senin cehaletini gösterir." dediler ona. "Ali'nin (a.s) soyundan bilge ve âlim insanların çıkmayacağını nasıl düşünebilirsin?" Ali oğullarının bilgesinin o sırada kim olduğunu sordu. İmam Bâkır (a.s) olduğunu söylediler. Birkaç adamıyla birlikte Medine'ye gelip İmam Bâkır'la (a.s) görüşme isteğini iletti. İmam (a.s) hizmetkârlarından birine, onun ağırlanıp misafir edilmesini ve yol yorgunluğunu attıktan sonra, ertesi gün kendisiyle görüşebileceğini söyledi.

Ertesi günün sabahı Abdullah, İmam'ı görmeye gitti. İmam (a.s) evlatlarıyla ensar ve muhacirlerin yakınlarını da bu görüşmeye çağırmıştı. İmam (a.s) kızıl bir elbise giymiş, ay ışığı misali parlayan gözleri ve güzel yüzüyle misafirlerinin dikkatini çekmişti. Sözlerine besmele ve hamd-u senayla başlayıp şöyle dedi:

Hamd, zaman, mekân, nitelik ve nicelikleri yaratan Allah'a mahsustur. O'nu ne uyku alır, ne uyuklar. Yerde ve gökte ne varsa hepsi O'nundur. Şahadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur ve

Muhammed (s.a.a) O'nun seçkin kulu ve resulüdür. Hamd Allah'adır. Bizi nübüvvetle onurlandırıp velayetini bize tahsis etti. Ey ensar ve muhacir evlatları! Ebutaliboğlu Ali'nin (a.s) bir faziletini bileniniz varsa söyleyin!

Orada bulunanların her biri İmam Ali'nin (a.) üstünlüğünü ve ona özgü üstün faziletlerini aktardı, sıra Hayber hadisine geldi:

Hayber savaşında Hz. Resulullah (s.a.a) Yahudilerle savaşa girmişti. **"Yarın sancağı öyle birine vereceğim ki, o Allah'ı ve Resulü'nü sever, Allah ve Resulü de onu. Yahudilerin kalesini Allah'ın izniyle fethetmedikçe dönmez. Savaştan asla kaçmayan bir cengâverdir o!"** buyurdu.

Ertesi gün sancağı İmam Ali'ye verdi. O gün inanılmaz yiğitlikler gösterip Yahudileri tam bir hezimet ve bozgunla yenip mağlup ederek onların "fethedilmesi imkânsız" bilinen kaleleri Hayber'i fethetti.

İmam Bâkır (a.s) Abdullah b. Nâfi'ye: **"Bu hadis hakkında ne düşünüyorsunuz?"** diye sordu.

Abdullah: "Hadis doğrudur." dedi, "Ama Ali daha sonra, Haricileri haksız yere öldürmüş ve kâfir olmuştur!"

İmam (a.s): **"Anan yasını tutsun."** Buyurdu, **"Allah Ali'yi sevdiğini söylerken, o sırada, daha sonraları Ali'nin Haricileri öldüreceğini biliyor muydu, bilmiyor muydu? Eğer bilmiyordu dersin küfre girmiş olursun!"**

Abdullah: "Biliyordu elbet!" dedi.

İmam (a.s): **"Sence"** buyurdu, **"Yüce Allah, Ali'yi O'na itaat ettiği için mi, yoksa itaatinden çıktığı ve günaha girdiği için mi seviyordu?!"**

Abdullah: "Tabii ki, itaat ettiği için Allah onu seviyordu." dedi.

(Bu cevap şu anlama gelmekteydi: Eğer Ali (a.s) gelecekte bir günah işleyecek olsa, Yüce Allah bunu bileceğinden, Ali'yi sevmezdi. Onları öldüreceğini biliyordu ve bu bilgi ile Allah İmam Ali'yi seviyordu. O halde Haricî isyancıların öldürmesi hak bir davranıştır ki bu Haricilere karşı yapılan savaşın gerçekte Allah'a itaat olduğunu gösterir.)

İmam (a.s): **"Kalk bakalım!"** dedi, **"Ali'nin hak üzere olduğunu sen de kabul ettin işte!"**

Abdullah ayağa kalkıp hakkın batıldan ayrılması manasında şu ayeti okudu: "Fecir vakti, sizce beyaz iplik siyah iplikten ayırt edilinceye kadar."¹ Sonra da: "Allah, elçiliğini hangi aileye vereceğini daha iyi bilir!"² diyerek İmam'ın hakkaniyetini kabul ettiğini açıkladı.³

1- Bakara Suresi, 187.

2- En'âm Suresi, 124.

3- Usul-u Kâfi, 7/349-351.

İMAM BÂKİR'İN (A.S) EMRİYLE İLK İSLAM AKÇESİ BASILIYOR¹

Hicri 1. yüz yılda kâğıt sanayisi Rumların elindeydi; kâğıt imal eden Mısır Hristiyanları da Rumlar gibi kâğıdın üzerine "Baba-oğul-kutsal ruh" yazılı bir amblem basıyorlardı. Emevî sultanı Abdülmelik çok zeki biriydi, bu kâğıtların üzerindeki amblemde bir şeyler yazılı olduğunu sezerek yazının Arapça'ya çevrilmesini istedi. Meseleyi anlayınca, Müslüman bir memleket olan Mısır'da, Hristiyanlığın propagandası sayılacak ürünler üretilmesine öfkelenerek Mısır valisine derhal bir ferman gönderip, bundan böyle kâğıtların üzerindeki misyoner propagandasının kaldırılıp, onun yerine: "Şahadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur, Allah birdir!" ibaresinin yazılması direktifini verdi. Ayrıca, diğer İslâm beldelerindeki valilere de birer ferman göndererek üzerinde Hristiyanlığın şirk propagandasını taşıyan bu kâğıtların hemen toplatılıp imha edilmesini ve yeni kâğıtlar üretilmesini istedi.

Üretilen yeni kâğıtların üzerindeki ambleme kelime-i tevhit yazılmış ve bu yeni kâğıtlar bütün İslam beldelerine gönderilmişti. Kısa zamanda yeni kâğıtlar Rum diyarına da

1- Bazı âlimlere göre bunu İmam Seccad'ın önerisiyle İmam Bakır yapmıştır, yani emri veren İmam Seccad'dır (a.s). bk. İkdu'l-Mümir, c.1.

ulaştı ve Roma İmparatoru Abdülmelik'e bir mektup yazarak şöyle dedi:

Bilirsin ki kâğıt sanayisi Roma amblemiyle birlikte yaşamıştır. Eğer senin yaptığın doğruysa senden önceki bütün İslâm halifeleri hata etmiş demektir. Eğer onların yaptığına doğru diyorsan, o halde sen hatalısın.¹ Sana güzel hediyeler gönderiyorum, umarım hediyelerimi kabul eder, kâğıdın yeniden eski amblemiyle basılmasına izin verirsin, bu bizi memnun edecektir!

Abdülmelik gönderilen hediyeleri kabul etmeyerek Roma İmparatoru'nun elçisine: "Getirdiğin mektuba cevap verilmeyecektir." dedi.

İmparator ikinci kez elçi göndererek hediyeleri iki katına çıkardı ve "Sanırım gönderdiğim hediyeleri az bulduğun için kabul etmedin." dedi, "Bu defa hediyelerimi iki katına çıkardım, onlarla birlikte, isteğimizi de kabul etmeni bekliyorum!"

Abdülmelik tekrar hediyeleri reddederek mektubu cevapsız bıraktı.

Roma İmparatoru iyice öfkelenmişti, yazdığı üçüncü mektupta şöyle diyordu:

Gönderdiğim hediyeleri tekrar reddetmiş, mektubumu da cevapsız bırakmışsın. İsteddiğim şeyi yapmadın. Bu defa hediyeleri kat kat artırıyorum; yemin ederim ki bu kez de isteğimi yerine getirmeyip kâğıdın eski amblemiyle basılması emrini vermezsen, hazinemde ne kadar altınla gümüş varsa hepsini eritip akçe bastırarak ve üzerlerine de

1- Rum Kayser'i bu şekilde onun taassubunu kıskırtarak kâğıtların eski haliyle bastırılmasını istiyordu.

peygamberinize hakaret dolu ibareler koyduracağım! Akçe basımı tekniğinin sadece bizim elimizde olduğunu bilirsin. Kendi Peygamberine hakaret yazılı akçeleri gördüğün zaman utancından boncuk boncuk terler dökceksin! Böyle olmasını istemiyorsan hediyeleri kabul et ve isteğimi de yerine getir, böylece ilişkilerimiz de eskisi gibi iyi olur.

Abdalmelik tehdit ve şantaj dolu mektubu okuyunca ne yapacağını şaşırdı: "Benden daha talihsiz kimse yoktur." dedi, "Allah Resulü'ne (s.a.a) hakaret edilmesine neden olacak kadar bahtsız mıyım meğer!"

Danışmanları ve ileri gelen bütün Müslüman bilim adamlarına akıl danıştıysa da hiçbir çıkar yol bulamadı. Danışmanlarından biri "Aslında" dedi, "Bunun çözümünün mümkün olduğunu siz de biliyorsunuz, ama buna kendiniz yanaşmıyorsunuz nedense!"

Abdalmelik: "Ne söylüyorsun be adam!" diye haykırdı, "Neymiş o, söyler misin?!"

Adam: "Bu işi Ehlibeyt'in Bâkır'ı çözer!" dedi, "Bütün ilimleri yarıp açan değil mi o?!"

Abdalmelik pek sevinmişti, danışmanı haklıydı! Hemen Medine valisine bir emirname gönderip İmam Bâkır'ı (a.s) Şam'a göndermesini, ona saygıda kusur edilmemesini istedi. Bu arada, İmam varıncaya kadar İmparatorun elçisini göndermeyip Şam'da tuttu.

Olayı Hişam'dan dinleyen İmam (a.s) şöyle buyurdu:

Sakin ol. Roma İmparatoru, Resulullah konusundaki tehdidini asla gerçekleştirmeyecektir! Bilesin ki, Allah Teala izin vermeyecektir buna! Bu işin çözüm yolu ise pek kolaydır! Müslüman zanaatkârları buraya getir ve onlara akçe basmalarını söyle; akçenin bir yüzüne Tevhit Suresi'ni, diğer

yüzüne de Resulullah'ın mübarek ismini yazdır. Böylece İslâm beldelerindeki Roma akçeleri kendiliğinden geçersiz olacaktır!

Sonra da, akçelerin nasıl basılacağı konusunda teknik bilgiler verdi ve akçelerin ağırlıklarını belirleyerek on dirhemlik akçelerin üç çeşit ve yedişer miskal¹ olmasını, akçenin basıldığı şehrin adıyla basım tarihinin de akçe üzerinde belirtilmesini emretti.

Abdalmelik, İmam'ın (a.s) emirlerini hemen uygulatarak bütün İslâm beldelerine ferman gönderip bundan böyle İslam akçesinin geçerli olacağını duyurdu ve Roma akçelerinin toplatılıp yeni İslâm akçeleriyle değiştirilmesini istedi.

Bu işlemler tamamlandıktan sonra İmparator'un elçisini çağırıp olanları anlattı ve onu geri gönderdi.

Haber İmparator'a ulaştığında, sarayda velvele kopmuştu. Danışmanları tehdidini gerçekleştirmesini önerdilerse de İmparator: "Ben," dedi "Abdalmelik'i ürkütmek ve kızdırmak istedim; ama artık bunun yararı yok, çünkü İslâm beldelerinde Roma akçesi geçmiyor artık!"²

1- İmam Bâkır üç çeşit akçe bastırdı: Birinci dirhem 1 miskâldi ve 10 dirhem 10 miskâldi. İkinci dirhemlerin 10'u 6 miskal ve üçüncü dirhemlerin 10'u 5 miskâldi. Böylece bu üç çeşit dirhem 30'u, 21 miskal etmiş oluyordu ki bu da piyasadaki Roma akçelerine eşdeğerdi. Nitekim 21 miskal ağırlığındaki 30 Rum dirhemini veren Müslümanlar, aynı ağırlıkta 30 yeni İslâm dirhemi almışlardır.

2- el-Mehasin ve'l-Musâvi, Beyhakî, 2/232-236, Mısır basımı; Hayatu'l-Heyevan, Demîrî, taş basımı s.24, özetle iktibas.

Bir hatırlatma: Bu tarihî olayda, Rum akçesi karşısında ilk İslâm akçesinin İmam Bâkır (a.s) tarafından basılıp yayıldığı geçmektedir. Bilindiği üzere ilk İslâm akçesini basıp dağıtan İmam Ali'dir (a.s) ve

İMAM BÂKİR'İN (A.S) ASHABI

Allah'ın ve meleklerinin selamı onun üzerine olsun, İmam Bâkır hazretlerinin ilmî derslerinde pek çok değerli ve büyük bilim adamı yetiştirdiği bilinmektedir, bunlardan birkaçını aktaralım:

Eban b. Tağlib: Ehlibeyt'in üç imamıyla görüşmüş, İmam Zeynelabidin, İmam Muhammed Bâkır ve İmam Cafer Sadık hazretlerinden (a.s) ders almıştır.

Aban, çağının en ünlü bilim adamları arasında yer alırdı; tefsir, hadis, fıkıh, kıraat ve lügat bilimlerinin ustası oldu. Aban ilimde öyle bir dereceye vardı ki, İmam Bakır (a.s) ona: **"Medine camiinde otur ve insanlara fetva ver."** buyurdu, **"Zira senin gibi bir Şiamızı halkın görmesini isterim!"**

Aban ne zaman Medine'ye gelecek olsa diğer üstatların ders halkaları boşalır, bütün öğrenciler ona koşardı. Mescid-i Nebvî'de Hz. Resulullah'ın (s.a.a) hutbe okuduğu yer ona ayrılırdı.

Aban'ın vefat haberi İmam Sadık'a (a.s) ulaştığında: **"Vallahi bu haber kalbimi hüzne boğdu!"** buyurdu.¹

Zürare: Şia uleması, İmam Bâkır'la İmam Sadık hazretlerinin (a.s) yetiştirdiği âlimlerden altısının çok özel olduğunu belirtmişlerdir. Bunlardan biri de Zürare'dir. Bizzat İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmaktadır:

akçeler Basra'da basılmıştır. İmam Bakır (a.s) dönemindeki akçe olayını bu ilk hareketin uzantısı ve genişletilip mükemmelleştirilmiş bir devamı olarak değerlendirmek gerekir. Geniş bilgi için bk: Gayetu'l-Ta'dil, Serdar Kâbulî, s.16.

1- Camiu'r-Ruvat, 1/9.

Bureyd b. Muaviye, Ebu Basir, Muhammed b. Müslim ve Zürrare olmasaydı Şiiliğin temel prensipleri olan peygamberlik mirası, eserleri yok olur giderdi. Onlar, Allah'ın helal ve haramlarına vakıf ve bu işin eminleridirler!

Bir başka yerde de şöyle buyurur:

Bureyd, Zürrare, Muhammed b. Müslim ve Ahvel; hayat ve mematta benim için en sevgili insanlardır!

Zürrare, İmam'a (a.s) o kadar bağlıydı ki, İmam (a.s) onun canını koruyabilmek için hakkında eleştirici bir tavır takındı. Ondandır hoşlanmıyormuş gibi görünüp kendisine gizlice şu mesajı gönderdi:

Bir süre seni eleştireceğim, senin canını koruman için bunu yapmak zorundayım. Çünkü düşman bizi sevenlere eziyet etmeye başladı. Sen de bizim yakın dostlarımız arasında olmakla ünlüsün, bu nedenle seni eleştiriyormuş gibi bir tavır içinde olmamız gerekiyor.

Zürrare kıraat, fıkıh, kelam, şiir ve Arap edebiyatında pek ileriye, erdemi ve dindarlığı yüzünden okunabiliyordu.¹

Kumeyt el-Esedî: Çok ünlü bir şairdi; Ehlibeyt'i (a.s) savunma yolunda çok etkili ve anlamlı şiirleri vardır. Zulüm iktidarını eleştirdiği şiirleri öylesine etkileyici ve çarpıcıydı ki, Emevî halifeleri tarafından sürekli ölümle tehdit ediliyordu.

O dönemlerde gerçekleri söylemek ve hele Resulullah'ın (s.a.a) Ehlibeyt'i (a.s) savunmak çok büyük tehlikeleri beraberinde getirdiği ve iktidarı karşısına almak sayıldığı

1- Camiu'r-Ruvat, 1/117 ve 324-325.

için, ancak çok cesur ve gözü pek insanlar bu muhalefete girişebiliyordu. Kumeyt Emevî iktidarında bu cesareti gösterip ölümden korkmadan gerçekleri haykırabilen istisna çehrelerden biridir. Her fırsatta hakkı söylemekte, Emevîlerin zulüm düzenini ifşa ederek Müslüman halkın gerçekleri anlamasını sağlamaya çalışırdı.

Kumeyt, bazı şiirlerinde Emevîler karşısında Ehlibeyt İmamları'nı (a.s) şöyle tanıtır:

O adil İmamlar, Emevîler gibi insanla hayvanı aynı kefeye koymazlar. Onlar Abdulmelik, Velid, Süleyman, Hişam ve benzeri Emevîlerin yaptığı gibi minbere çıktıklarında kendilerinin asla amel etmediği şeyleri cemaate söylemezler. Emevîler Resulullah'ın (s.a.a) sözlerini söylemekte, ama iş amel etmeye gelince cahiliye dönemindekilerin yaptıklarını yapmaktadırlar.¹

Kumeyt, İmam Bakır'a (a.s) hayrandı, onun yoluna baş koymuş bir Müslüman'dı. Bir gün İmam'a (a.s) yazdığı bir methiyesini okurken İmam, Kâbe'ye dönüp üç kez: "**Ya Rabbim!**" buyurdu, "**Kumeyt'e rahmet eyle ve onu başla.**"

Sonra Kumeyt'e: "**Senin için ailemden yüz bin dirhem topladım!**" buyurdu. Kumeyt: "Vallahi ben para-pul istemem!" dedi, "Yüceler Yücesi Rabbimin vereceği ecri umuyorum ben! Sizden tek dileğim, giydiğiniz gömleklerden birini bana hediye etmenizdir!"

İmam (a.s) bu istek üzerine gömleğini Kumeyt'e verdi.²

1- eş-Şia ve'l-Hakimun, s.128.

2- Sefinetu'l-Bihar, 2/496.

Bir başka gün, İmam'ın (a.s) huzurundayken, İmam dönemin şartlarından duyduğu sıkıntıyı yansıtarak şu şiiri okudu:

İnsanların onlara sığınarak rahatladığı mert
yiğitler gitti

Kimse kalmadı kıskançlarla kötülerden gayrı!

Kumeyt, hemen şu beyitle karşılık verdi:

Ama o yiğit mertlerden biri hâlâ yeryüzünde
yaşıyor

Tüm mahlûkun hayran olduğu yiğit insan sensin
elbet!¹

Muhammed b. Müslim: Ehlibeyt'in fakihlerinden ve İmam Bâkır'la İmam Sâdık hazretlerinin (a.s) yârenlerindendi. Daha önce de belirtmiş olduğumuz gibi İmam Sadık (a.s) onun, peygamberliğin izlerini varlıklarında koruyan dört kişiden biri olduğunu söylemiştir.* Muhammed Kûfeli idi. Ama İmam Bakır'ın (a.s) ilim deryasından faydalanabilmek için Medine'ye gelmiş ve kırk yıl burada kalmıştır.

Abdullah b. Ebi Ya'fur şöyle anlatır: "İmam Sadık'a (a.s) benden sorulan bazı soruların cevabını bilemediğimi ve kendisine de ulaşamadığımı söyleyip bu durumda ne yapmam gerektiğini sordum, İmam (a.s) Muhammed b. Müslim'i tavsiye ederek **"Neden ondan sormuyorsun?"** buyurdu.²

1- Muntehu'l-Amal, 2/7, h.k. 1372 basımı.

* Maksat, Peygamber'in yolunu gerçek anlamda izlemenin, yüzlerine verdiği nur ve ruhlarına kazandırdığı büyüklüktür. Çev.

2- Tuhfetu'l-Ahbab, Muhaddis Kummî, s.351; Camiu'r-Ruvat, 2/194.

Kûfe'de bir gece vakti kadının biri Muhammed b. Müslim'in kapısını çalıp: "Gelinim öldü, karnında bir bebeği var, ne yapacağız?!" diye sordu telaşla. Muhammed b. Müslim: "İmam Bâkır el-Ulum hazretlerinin buyruğu üzere bu durumda annenin karnını yarıp bebeği alır ve sonra anneyi defnedersiniz!" dedi ve kadına: "Beni nasıl buldunuz?" diye sordu. Kadın: "Önce Ebu Hanife'ye gittim, bu konuyu bilmediğini söyleyip size gelmemi ve aldığım fetvayı kendisine de iletmemi istedi." dedi.

Ertesi gün Muhammed b. Müslim Kûfe Camii'nde Ebu Hanife'nin bu olayı anlatarak kendi adına fetva vermekte olduğunu gördü. Hafifçe öksürdü, onu gören Ebu Hanife: "Allah sana rahmet eylesin. Bırak da yaşayalım!" dedi.¹

1- Rical-ı Keşşaf, s.162, Meşhed Üniversitesi basımı.

İMAM BÂKİR'İN (A.S) ŞAHADETİ

Ehlibeyt'in beşinci İmamı Bâkır el-Ulum (a.s) hicretin 114 yılı Zilhicce'sinin 7. günü zalim Emevî halifesi Hişam b. Abdumelik tarafından zehirletilerek şehit edildi. Şehit olduğunda 57 yaşındaydı. Şehit olacağı günün akşamı, oğlu İmam Sadık'ı (a.s) çağırarak şöyle buyurdu:

Bu gece bu fani dünyadan göçüp sevgili Rabbime kavuşacağım. Biraz önce babamı gördüm, bana çok leziz bir şerbet verdi, içtim. Bana Rabbime kavuşacağımı ve ebediyet âlemine göçeceğimi müjdeledi.

Ertesi gün bu ilim deryasını Baki Mezarlığı'nda, İmam Seccad'la İmam Hasan hazretlerinin (a.s) yanına defnettiler; Allah'ın ve meleklerinin selamı onun üzerine olsun.¹

1- Usul-u Kâfi, 1/469; Besairu'd-Derecât, s.141, taş basımı; Tevarihu'n-Nebi ve'l-Âl, Tusterî, s.40; el-Envaru'l-Behiyye, Muhaddis Kummî, s.69, taş basımı.

İMAM BÂKİR'DAN VECİZELER

Bu ilim deryasından birkaç vecizeyle bu bahsi noktalıyoruz:

- 1- Yalan, imanı bozar.
- 2- Mümin insan korkak, hırslı ve cimri olmaz.
- 3- Dünya hırsı taşıyan timse, tıpkı ipek böceğine benzer. Etrafındaki kozayı ördükçe, içinden çıkması daha da zorlaşır.
- 4- Mümine kötü söz söylemekten sakının.
- 5- Müslüman kardeşini sev; kendin için istediğini onun için de iste, kendin için istemediğini onun için de isteme.¹
- 6- Bir Müslüman, diğer Müslüman kardeşini görmek veya ondan bir şey istemek için onun evine gelir ve o da evde olduğu halde onu karşılamaz, onu görmek için dışarı çıkmaz veya onu içeri almazsa bu insan, Allah'a kavuşup O'nun huzuruna çıkıncaya kadar sürekli Allah'ın lanetine uğrar.²
- 7- Şüphesiz, Allah, sabırlı, onurlu ve haysiyetli insanı sever.³
- 8- İnsanlara öfkelenmekten sakınan kimseye Yüce Allah kıyamet azabı göstermez.¹

1- Birinci hadisten altıncı hadise kadar; Vesailu's-Şia, 8/572, 6/23, 11/318, 8/611, 8/548.

2- Usul-u Kâfi, 2/365.

3- Usul-u Kâfi, 2/112.

9- İyiliğe çağırıp kötülükten sakındırmayı kusur ve ayıp sayanlar kötü insanlardır.²

10- Biliniz ki Yüce Allah; evine giren düşmanla savaşmayan kimseye düşman olur.³

1- Usul-u Kâfi, 2/305.

2- Usul-u Kâfi, 5/57.

3- Vesailu's-Şia, 11/91.